Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea
STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 149/19
il-Lussemburgu, it-3 ta’ Diċembru 2019

Stampa u Informazzjoni

Sentenza fil-Kawża C-482/17
Ir-Repubblika Ċeka vs Il-Parlament u Il-Kunsill

Il-Qorti tal-Ġustizzja tiċħad ir-rikors tar-Repubblika Ċeka kontra d-direttiva li ssaħħaħ il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta’ armi tan-nar

Din id-direttiva setgħet validament tkun ibbażata fuq id-dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE dwar il-funzjonament tajjeb tas-suq intern

Permezz tas-sentenza Ir-Repubblika Ċeka vs Il-Parlament u Il-Kunsill (C-482/17), mogħtija fit-3 ta’ Diċembru 2019, il-Qorti tal-Ġustizzja ċaħdet ir-rikors intiż għall-annullament totali jew parzjali tad-Direttiva 2017/853[1] (iktar ’il quddiem id-“Direttiva kkontestata”) li permezz tagħha l-Parlament Ewropew u l-Kunsill emendaw id-Direttiva tal-Kunsill 91/477/KEE dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta’ armi[2] (iktar ’il quddiem id-“Direttiva dwar l-armi tan-nar”). Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-miżuri meħuda mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill fid-Direttiva kkontestata ma jinkludux ksur tal-prinċipji ta’ attribuzzjoni ta’ kompetenzi, ta’ proporzjonalità, ta’ ċertezza legali, ta’ protezzjoni tal-aspettattivi leġittimi u ta’ nondiskriminazzjoni invokati mir-Repubblika Ċeka insostenn tar-rikors tagħha.

Fid-dawl tal-abolizzjoni tal-kontrolli fil-fruntieri ġewwa ż-żona Schengen, id-Direttiva dwar l-armi tan-nar stabbilixxiet qafas minimu armonizzat relatat mal-pussess u mal-akkwist tal-armi tan-nar kif ukoll mat-trasferiment tagħhom bejn l-Istati Membri. Għal dan il-għan, din id-direttiva tipprevedi dispożizzjonijiet li jikkonċernaw il-kundizzjonijiet li taħthom jistgħu jiġu akkwistati u miżmuma armi tan-nar ta’ diversi kategoriji, filwaqt li jipprovdu, għal rekwiżiti ta’ sigurtà pubblika, li l-akkwist ta’ ċerti tipi ta’ armi tan-nar għandu jiġi pprojbit.

Wara li seħħew ċerti atti terroristiċi, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill adottaw, fl-2017, id-Direttiva kkontestata sabiex jiġu introdotti regoli iktar stretti għall-armi tan-nar l-iktar perikolużu, l-armi ddiżattivati u semiawtomatiċi. Fl-istess ħin, din id-direttiva hija intiża sabiex tiffaċilita l-moviment liberu ta’ ċerti armi billi tistabbilixxi *inter alia* regoli ta’ mmarkar.

Fir-rigward tal-armi tan-nar awtomatiċi ttrasformati f’armi tan-nar semiawtomatiċi, li huma bħala prinċipju pprojbiti, id-Direttiva kkontestata tinkludi deroga li l-kundizzjonijiet tagħha huma ssodisfatti biss mill-Isvizzera, li tagħmel parti miż-żona Schengen u li għaliha tapplika d-Direttiva dwar l-armi tan-nar. B’mod partikolari, din hija l-kundizzjoni marbuta mal-eżistenza ta’ regoli militari bbażati fuq il-lieva ġenerali u li pprevedew, matul l-aħħar ħamsin sena, sistema ta’ trasferiment ta’ armi tan-nar militari lill-persuni li jitilqu mill-armata.

Ir-Repubblika Ċeka ppreżentat rikors quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja għall-annullament totali jew parzjali tad-Direttiva kkontestata. F’din il-proċedura, ir-Repubblika Ċeka kienet sostnuta mill-Ungerija u mill-Polonja, filwaqt li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill kienu sostnuti minn Franza u mill-Kummissjoni Ewropea.

Fir-rigward tal-allegat ksur tal-prinċipju ta’ attribuzzjoni ta’ kompetenzi, qabelxejn, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret li, meta att ibbażat fuq l-Artikolu 114 TFUE, bħad-Direttiva 91/477, ikun diġà elimina kull ostakolu għall-kummerċ fil-qasam li huwa jarmonizza, il-leġiżlatur tal-Unjoni ma jistax

[1] Direttiva (UE) 2017/853 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta’ Mejju 2017 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/477/KEE dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta’ armi (ĠU 2017, L 137, p. 22).
[2] Direttiva tal-Kunsill 91/477/KEE tat-18 ta’ Ġunju 1991 dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta’ armi (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 11, p. 3).

jiġi mċaħħad mill-possibbiltà li jadatta dan l-att, fuq il-bażi ta' din id-dispożizzjoni, għal kull tibdil fiċ-ċirkustanzi, fid-dawl tal-kompitu li huwa għandu li jiżgura l-protezzjoni tal-interessi ġenerali rrikonoxxuti mit-Trattati. Dawn l-interessi ġenerali jinkludu l-ġlieda kontra t-terroriżmu internazzjonali u l-kriminalità serja u kif ukoll iż-żamma tas-sigurtà pubblika.

Sussegwentement, fir-rigward ta' leġiżlazzjoni li temenda leġiżlazzjoni eżistenti, il-Qorti tal-Ġustizzja speċifikat li huwa importanti li tiġi kkunsidrata, għall-finijiet tal-identifikazzjoni tal-bażi legali ta' din tal-aħħar, il-leġiżlazzjoni eżistenti li hija temenda u, b'mod partikolari, l-għan u l-kontenut tagħha. Fil-fatt, eżami iżolat tal-att li jemenda jista' jwassal għal riżultat paradossali li dan l-att ma jkunx jista' jiġi adottata abbażi tal-Artikolu 114 TFUE, filwaqt li jkun possibbli għal-leġiżlatur tal-Unjoni li jikseb l-istess riżultat leġiżlattiv billi jħassar l-att inizjali u jipproċedi, fuq il-bażi ta' din id-dispożizzjoni, bit-tfassil mill-ġdid sħiħ tiegħu f'att ġdid. Konsegwentement, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li kien neċessarju li l-bażi legali li fuqha kellha tiġi adottata d-Direttiva kkontestata kellu jiġi identifikat billi jittieħed inkunsiderazzjoni kemm il-kuntest ikkostitwit mid-Direttiva 91/477 kif ukoll ir-regoli li jirriżultaw mill-emendi li sarulha permezz tad-Direttiva kkontestata.

Fl-aħħar nett, wara paragun tal-għan u l-kontenut tad-Direttiva 91/477 ma' dawk tad-Direttiva kkontestata, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li ż-żewġ direttivi jfittxu li jiżguraw l-approssimazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Istati Membri fil-qasam tal-moviment liberu tal-armi tan-nar għal użu ċivili, filwaqt li jikkontrollow din il-libertà permezz ta' garanziji ta' sigurtà adattati għan-natura ta' din il-merkanzija, u li d-Direttiva kkontestata tillimita ruħha f'dan ir-rigward għall-aġġustament tal-bilanċ stabbilit mid-Direttiva 91/477 bejn dawn iż-żewġ għanijiet sabiex dan jiġi adattat għall-iżvilupp taċ-ċirkustanzi.

Dwar dan il-punt, il-Qorti tal-Ġustizzja fakkret li l-armonizzazzjoni tal-aspetti marbuta mas-sigurtà tal-merkanzija hija waħda mill-elementi essenzjali sabiex jiġi żgurat il-funzjonament tajjeb tas-suq intern, peress li leġiżlazzjonijiet differenti f'dan il-qasam jistgħu joħolqu ostakoli għall-kummerċ. Issa, billi l-karatteristika tal-armi tan-nar hija l-periklu tagħhom mhux biss għall-utenti iżda wkoll għall-pubbliku inġenerali, il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat li kunsiderazzjonijiet ta' sigurtà pubblika jidhru indispensabbli fil-kuntest ta' leġiżlazzjoni dwar l-akkwist u l-pussess ta' din il-merkanzija.

F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li l-leġiżlatur tal-Unjoni ma eċċediex il-marġni ta' diskrezzjoni mogħti lilu mill-Artikolu 114 TFUE meta adotta d-Direttiva kkontestata fuq il-bażi ta' din id-dispożizzjoni.

Fir-rigward tal-allegat ksur tal-prinċipju ta' proporzjonalità, il-Qorti tal-Ġustizzja eżaminat jekk il-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet[3] kienx jimponi formalment fuq il-Kummissjoni l-obbligu li twettaq analiżi tal-impatt tal-mżuri previsti mill-adozzjoni tad-Direttiva kkontestata, sabiex tkun tista' tiġi evalwata l-proporzjonalità ta' dawn il-miżuri. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja rrilevat li l-preparazzjoni ta' analiżijiet tal-impatt tikkostitwixxi pass fil-proċess leġiżlattiv li għandu, bħala regola ġenerali, jittieħed meta jkun hemm il-possibbiltà li l-inizjattiva leġiżlattiva jkollha impatt ekonomiku, ambjentali jew soċjali sinjifikattiv. Madankollu, mill-kliem ta' dan il-ftehim ma jirriżultax obbligu li tali analiżi għandha ssir f'kull ċirkustanza.

B'hekk, l-ommissjoni ta' analiżi tal-impatt ma tistax tiġi kklassifikata bħala ksur tal-prinċipju ta' proporzjonalità meta l-leġiżlatur tal-Unjoni jkun jinsab f'sitwazzjoni partikolari li ma tkunx teħtieġ azzjoni ulterjuri, sakemm mandankollu jkollu biżżejjed elementi li jippermettulu jevalwa l-proporzjonalità tal-miżuri adottati.

Sussegwentement fis-sentenza, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat li l-leġiżlatur tal-Unjoni kellu bosta analiżijiet u rakkomandazzjonijiet li jkopru s-suġġetti kollha invokati fl-argumenti tar-Repubblika Ċeka u li, kuntrarjament għall-pretensjonijiet ta' dan l-Istat Membru, il-miżuri kkritikati ma kinux jidhru, fid-dawl ta' dawn l-analiżijiet u rakkomandazzjonijiet, manifestament mhux xierqa fir-rigward tal-għanijiet li tiġi żgurata s-sigurtà pubblika taċ-ċittadini tal-Unjoni u li jiġi ffaċilitat il-funzjonament tas-suq intern għall-armi tan-nar għal użu ċivili.

---

[3] Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016 (ĠU 2016, L 123, p. 1).

Konsegwentement, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li, f'dan il-każ, l-istituzzjonijiet tal-Unjoni ma marrux lil hinn mid-diskrezzjoni wiesgħa li huma jgawdu meta jintalbu jagħmlu tali evalwazzjonijiet kumplessi ta' natura politika, ekonomika jew soċjali. Fl-aħħar nett, il-Qorti tal-Ġustizzja ċaħdet ukoll l-argumenti tar-Repubblika Ċeka diretti b'mod iktar speċifiku kontra ċerti dispożizzjonijiet tad-Direttiva kkontestata u li dan l-Istat Membru sostna li jmorru kontra l-prinċipji ta' proporzjonalità, ta' ċertezza legali u ta' aspettattivi leġittimi ta' kategoriji ta' proprjetarji jew detenturi ta ' armi potenzjalment suġġetti għal regoli iktar stretti skont id-Direttiva kkontestata u, finalment, ta' nondiskriminazzjoni.

Fir-rigward ta' dan il-prinċipju tal-aħħar, il-Qorti tal-Ġustizzja tirrileva b'mod partikolari li d-deroga li minnha tgawdi l-Isvizzera tieħu inkunsiderazzjoni kemm il-kultura u t-tradizzjonijiet ta' dan il-pajjiż kif ukoll il-fatt li, minħabba dawn it-tradizzjonijiet, dan jibbenefika minn esperjenza u minn kapaċità pprovata li jittraċċa u jissorvelja l-persuni u l-armi kkonċernati li jippermettu li jiġi preżunt li l-għanijiet ta' sigurtà pubblika li għandhom jintlaħqu mid-Direttiva kkontestata jiġu, minkejja l-imsemmija deroga, milħuqa. Peress li ebda Stat Membru tal-Unjoni Ewropea ma jidher li jinsab f'sitwazzjoni komparabbli ma' dik tal-Isvizzera, ma hemm ebda diskriminazzjoni.

TFAKKIRA: Ir-rikors għal annullament huwa intiż sabiex jannulla atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni li jmorru kontra d-dritt tal-Unjoni. Taħt ċerti kundizzjonijiet, l-Istati Membri, l-istituzzjonijiet Ewropej u l-individwi jistgħu jadixxu lill-Qorti tal-Ġustizzja jew lill-Qorti Ġenerali b'rikors għal annullament. Jekk ir-rikors ikun fondat, l-att jiġi annullat. L-istituzzjoni kkonċernata jkollha tirrimedja għal-lakuna ġuridika li tista' tinħoloq bl-annullament tal-att.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-test sħiħ tas-sentenza jinsab fuq is-sit CURIA mill-jum li fiha tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "Europe by Satellite" ☎ (+32) 2 2964106